

Füstölgés a járvány alatt

2020-ban is nőtt a dohány-kiskereskedelmi forgalom

A járványhelyzet ugyan valamelyest **mérsékelte** a dohány-kiskereskedelmi **forgalom növekedését**, de annak értéke így is jelentősen, **11%-kal nőtt 2019-hez képest**. A járványhelyzet fő vesztesei a **Budapest belvárosában**, valamint az **osztrák határ mentén** működő dohányboltok lettek, míg az **ukrán határ** közelében több mint ötvenszázalékos lett a **forgalomnövekedés** 2020-ban az azt megelőző évhez képest.

A magyarországi dohánytermék-kiskereskedelmi forgalom értéke 2019-ben 764,5 milliárd forint volt, ez 2020-ban 848,4 milliárd forintra nőtt, azaz ke-
reken 11%-os növekedést mutat az előző év azo-
nos időszakához képest – közölte lapunkkal az ND
Nonprofit Zrt.

A járványveszéllyel még nem érintett első negyed-
év 15,7%-os növekedési üteméhez képest azonban
a teljes naptári évben tapasztalt növekedés mértéke
mérsékelt maradt.

A forgalomnövekedés mértékét nem követték az
eladások mennyiségi adatai, az eredményre főként
a dohánytermékek árának emelkedése volt felhajtó
hatással.

További érdekesség, hogy a Nemzeti Dohánybol-
tokban árusított nem dohánytermékek forgalmának
értéke is növekedett: a KSH becsült adatai alapján
a 2019-es 105 milliárd forintról 126 milliárd forintra.
Így tavaly összesen mintegy 975 milliárd forintra rúgott
a dohányboltok forgalmának értéke.

Szinte változatlan részesedési arányok

2020-ban a termékkörönkénti részesedési arány
kismértékben változott a 2019-es évhez képest.
Továbbra is a cigaretta és hevített dohánytermékek
értékesítése a legjelentősebb terület, viszont a pi-
aci részesedésük minimálisan csökkent: 70,6%-ról
69,9%-ra. Az ND Nonprofit Zrt. által közölt adatokból
kitűnik, hogy 2020-ban a magyar lakosság 593 mil-
liárd forintot költött cigarettákra és hevítésre szánt
dohánytermékekre.

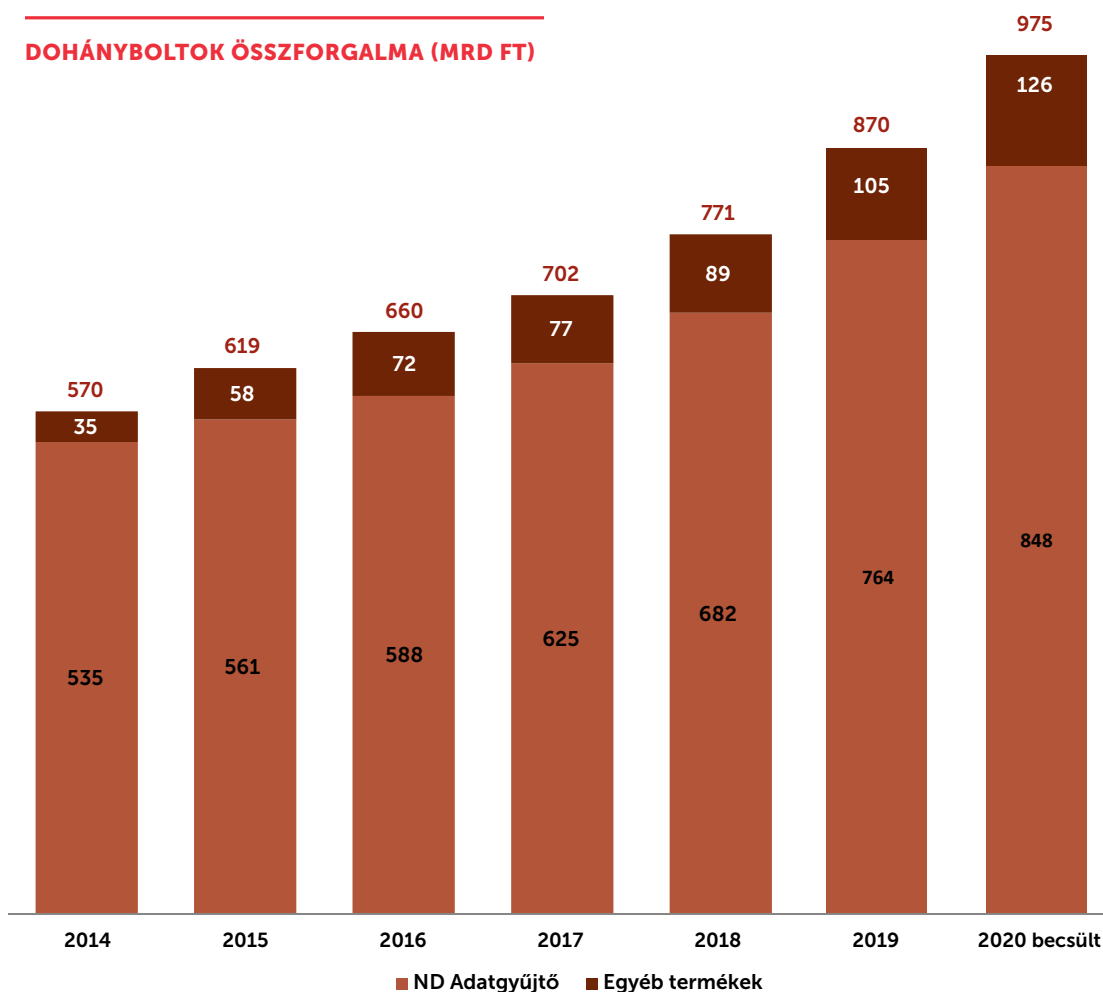
A finomra vágott fogyasztási dohány részaránya
változatlanul 23,7%, míg a szivarka részesedése
2,6%-ról 3,1%-ra, az egyéb termékköröké pedig
2,8%-ról 3,1%-ra növekedett. Az e-cigaretta töltő-
folyadék részesedése 0,3%-ról 0,2%-ra csökkent –
arról mindjárt szó lesz, hogy ennek mi lehet az oka.

Nyolcvanötmillióval több szivarka

A mennyiségi adatok elemzésekor láthatjuk, hogy
a cigaretta és hevítésre szánt dohánytermékek

»

DOHÁNYBOLTOK ÖSSZFORGALMA (MRD FT)

értékesítése 112 millió szál (1,3%-os) növekedést ért el 2020-ban az előző évhez képest, amihez legnagyobb mértékben a hevített dohánytermékek 2020. évi további piaci erősödése járult hozzá. Utóbbiban szerepet játszhatott a cigaretta és a cigarettadohány mentolos ízesítésének tiltása is, azaz a fogyasztók egy része feltételezhetően ezen termékkör fogyasztására tért át.

Ugyanezen időszakban a finomra vágott fogyasztási dohány forgalmában 3,7%-os visszaesés következett be, ami 162 tonna mennyiségi csökkenésnek felel meg. A csökkenéshez hozzájárulhatott, hogy a finomra vágott fogyasztási dohány ára nagyobb mértékben nőtt, mint a cigarettáé és szivarkáé.

A szivarkák esetében jelentős növekedést tapasztaltak: 2020-ban 85 millió szállal (14,5%-kal) nőtt az értékesített mennyiség. Ennek egyik oka az lehet, hogy a termék a szára vetített átlagára jóval alacsonyabb, mint a cigarettáé. Továbbá a számokból valószínűsíthető, hogy a szivarkatermékek fogyasztói jellemzően nem a külföldi állampolgárok, így a turizmus visszaesése nem viselte meg olyan mértékben a termékkört, mint az előző cikkszoportok esetében.

Az elektronikus cigaretta értékesítése 22,3%-os, 3,6 millió milliliteres mennyiségi csökkenést mutat, 15,8%-os árcsökkenés mellett. Ebben a szegmensben a törvényi változások jelentős forgalomcsökkenést okoztak, hiszen 2020. május 20-án életbe lépett az ízesítési tilalom, illet-

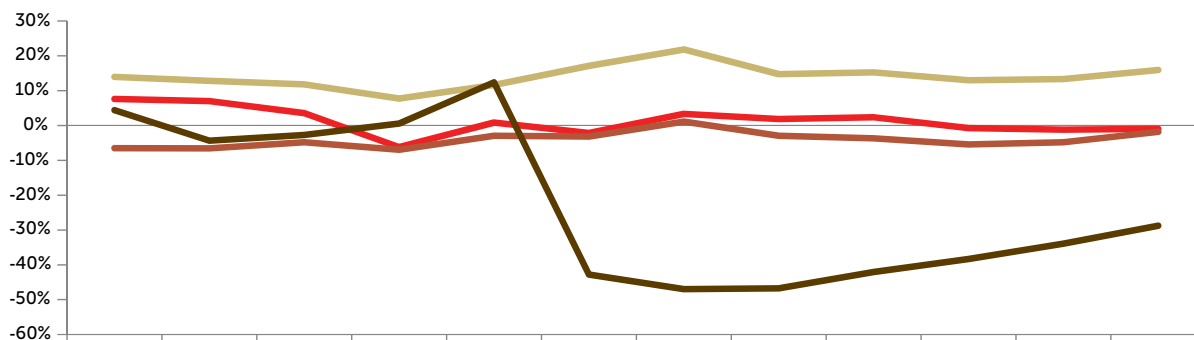
2019-2020 IDŐSZAKOS ÖSSZEHAJONLÍTÁS BRUTTÓ ÉRTÉK ADATOK DOHÁNYTERMÉK ÉRTÉKESÍTÉSÉBŐL - MAGYARORSZÁG ÖSSZESEN

Dohánytermék kategória	M.e.	2019	2020	VÁLTOZÁS		RÉSZESEDÉS	
				EFT	%	2019	2020
Cigaretta és hevítésre szánt dohánytermékek	Millió FT	539 500	593 253	107 505	10,0%	70,6%	69,9%
Finomra vágott fogyasztási dohány (cigarettadohány)	Millió FT	181 506	201 405	19 899	11,0%	23,7%	23,7%
Szivarka	Millió FT	19 967	26 161	6 194	31,0%	2,6%	3,1%
Egyéb dohánytermék és kiegészítő termék összesen	Millió FT	21 224	26 099	4 875	23,0%	2,8%	3,1%
Elektromos cigaretta töltőfolyadék	Millió FT	2 262	1 479	-783	-34,6%	0,3%	0,2%
MINDÖSSZESEN	Millió FT	764 459	848 397	83 937	11,0%	100,0%	100,0%

2019-2020 IDŐSZAKOS ÖSSZEHAJONLÍTÁS MENNYISÉG ADATOK DOHÁNYTERMÉK ÉRTÉKESÍTÉSÉBŐL - MAGYARORSZÁG ÖSSZESEN

Dohánytermék kategória	M.e.	2019.	2020.	VÁLTOZÁS	
				Abszolút értékben a m.e. szerint	%
Cigaretta és hevítésre szánt dohánytermékek	millió szál	8 335	8 446	112	1,3%
Finomra vágott fogyasztási dohány (cigarettadohány)	tonna	4 351	4 189	-162	-3,7%
Szivarka	millió szál	589	674	85	14,5%
Elektromos cigaretta töltőfolyadék	ezer ml	16 016	12 443	-3 573	-22,3%

JELENTŐS TERMÉKTÍPUSOK FORGALMAZOTT MENNYISÉGEINEK ALAKULÁSA 2020. I-XII. HÓ VS 2019. I-XII. HÓ

	Jan.	Feb.	Márc.	Ápr.	Máj.	Jún.	Júl.	Aug.	Szept.	Okt.	Nov.	Dec.
Elektromos cigaretta töltőfolyadék	4,4%	-4,3%	-2,7%	0,5%	12,4%	-42,8%	-47,0%	-46,7%	-42,1%	-38,3%	-33,9%	-28,8%
Szivarka	14,0%	12,8%	11,8%	7,7%	11,6%	17,1%	21,8%	14,7%	15,2%	13,0%	13,3%	15,9%
Finomra vágott fogyasztási dohány	-6,5%	-6,6%	-4,8%	-7,0%	-2,9%	-3,2%	1,1%	-2,9%	-3,7%	-5,4%	-4,8%	-1,8%
Cigaretta + Hevítésre szánt dohánytermék	7,6%	7,0%	3,5%	-6,2%	0,8%	-2,2%	3,3%	1,8%	2,4%	-0,7%	-1,2%	-1,0%

ve jövedékiadó-köteles terméké váltak a nikotinmentes folyadékok is. Az ízesítés tiltása miatt a fogyasztók egy része feltehetően áttért más termékek használatára.

Melyik termékkörré hatott leginkább a járvány?

Az alábbi diagram szemlélteti a jelentősebb dohánytermékcsoportok előző évhez viszonyított havi átlagos forgalmi mennyiségének alakulását. Jól látható, hogy a cigaretta és a hevített dohánytermékek fogyasztása mekkora visszaesést realizált 2020. április hónapjában. Ez a jelentős visszaesés azt okozta, hogy a cigaretta és a hevített dohánytermék 2019. évi 70,6%-os piaci részesedése mintegy 0,6%-kal csökkent 2020-ban.

Emellett látható, hogy sem a finomra vágott fogyasztási dohány, sem a szivarka nem mutatott ilyen fokú visszaesést, azok kereslete kisebb kilengéssel, de gyakorlatilag állandó maradt. Az elektronikus-cigaretta-folyadékok értékesített mennyisége még a járvány legérintettebb hónapjaiban is növekedést produkált. Viszont júniustól már drasztikus csökkenést mutatott a 2020. május 20-án életbe lépett törvényi szabályozás (ízesítési tilalom) miatt.

Láthatjuk, hogy az idegenforgalom és a bevásárlóturizmus elmaradása miatt jelentős a mennyiségi visszaesés.

Mi történt a határ menti dohányboltokban?

Az ND Nonprofit Zrt.-től arra vonatkozóan is kértünk adatokat, hogy miként változott a forgalom 2020-ban az országhatárhoz közeli településeken működő dohányboltokban.

Az elemzett számok tükrében az értékbeli visszaesés legnagyobb vesztesei az Ausztriával szomszédos települések – a bevásárlóturizmus elmaradása miatt –, illetve Budapest belső kerületei, ahol jellemzően főleg a külföldi turizmus és az irodanegyedek munkavállalói emelik a forgalmakat. Ezzel párhuzamosan Budapest külvárosi kerületei, illetve a főváros vonzáskörzetének települései jelentősebb forgalomnövekedést realizáltak, vélhetően az ingázók otthoni munkavégzésének és a kijárási korlátozások bevezetésének következtében.

A drasztikus forgalomnövekedés a keleti országrészben a legszembetűnőbb: az ukrán határ mentén több mint 50 százalékkal, a román határ mentén több mint 12 százalékkal nőtt a forgalom. E területeken vélhetően a határzár feketekereskedelmet visszaszorító hatása, valamint a külföldről hazatérő munkavállalók fogyasztása okozott nagymértékű többletet.

FÖLDI BENCE